

Bezoekadres:
Amerikaplein 1
6269 DA Margraten

Servicepunt:
Breusterhof 2
6245 EL Eijsden

Postadres:
Postbus 10
6269 ZG Margraten

tel.: 14043
of: +31 (0)43 458 8488
fax: +31 (0)43 458 8400
info@eijsden-margraten.nl
www.eijsden-margraten.nl

IBAN BNG:
NL46BNGH0285148680
BIC: BNGHNL2C

Eijsden-Margraten: 28 februari 2024
Onderwerp: Voortgangsrapportage RES ZL 2023

Geachte leden van de raad,

Op 1 juni 2021 heeft uw raad de RES ZL 1.0 vastgesteld. Meerdere malen bent u middels raadsinformatiebrieven op de hoogte gebracht betreffende de status RES Zuid-Limburg (RES ZL). Naar aanleiding van de RES ZL, zouden we in 2023 een RES ZL 2.0 opstellen. Gezien het feit dat de doelstellingen vanuit 2021 niet gewijzigd zijn, ligt hier geen RES 2.0 voor, maar een voortgangsrapportage RES ZL (zie bijlage 1).

Inleiding RES ZL

Op 1 juli 2021 heeft de regio Zuid-Limburg de bestuurlijk vastgestelde Regionale Energiestrategie Zuid-Limburg (RES ZL 1.0) ingediend bij het Rijk. Met de RES ZL 1.0 is de basis gelegd voor samenwerking aan de energietransitie op regionaal niveau. Het doel van de RES is om te komen tot een zorgvuldige ruimtelijke inpassing van hernieuwbare energieopwekking, warmte(rest)bronnen en bijbehorende infrastructuur.

In een RES-regio werken overheden met maatschappelijke partners, netbeheerders, Rijkswaterstaat en het bedrijfsleven samen om te komen tot regionale gedragen keuzes en opgaven tot 2050. Dit doen zij voor de opwekking van duurzame elektriciteit, de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en de daarvoor benodigde opslag- en energie-infrastructuur. In Zuid-Limburg werken de Provincie, 16 gemeenten en Waterschap Limburg samen aan de RES-ZL. Dit in drie sub regio's te weten Maastricht-Heuvelland, Westelijke Mijnstreek en regio Parkstad-Limburg. Op bestuurlijk niveau vindt de samenwerking plaats via de stuurgroep RES ZL en de stuurgroep sub-RES Maastricht-Heuvelland.

Voortgang tot nu toe

A. De samenwerking is versterkt

De RES ZL 1.0 heeft de energiesamenwerking in de sub-RES Maastricht-Heuvelland (zijnde de gemeenten Maastricht, Valkenburg aan de Geul, Gulpen-Wittern, Vaals, Meerssen en Eijsden-Margraten) en op Zuid-Limburgse schaal een belangrijke impuls gegeven. In de Uitvoeringsagenda Regionale Energiestrategie Zuid-Limburg en het Programmaplan 2023-2024, zijn de afspraken voor de samenwerking vastgelegd.

Ook is aansluitend hierop de uitvoeringsorganisatie van de RES ZL 1.0 versterkt en zijn budgetten vrijgemaakt voor de eerste regionale samenwerkingsprojecten (m.n.

Behandeld door : ██████████
Bijlage(n) : 1
Documentkenmerk(en) : 665882

Uw brief van :
Uw kenmerk :
Pagina : 1 van 4
Ons kenmerk : Z/23/193180/658256

.banholt
.bemelen
.cadier en keer
.eckelrade
.eijsden
.gronsveld
.margraten
.mariadorp
.mesch
.mheer
.noorbeek
.oost-maarland
.rijckholt
.scheulder
.st. geertruid

BLOESEM VAN HET ZUIDEN

grootschalige opwek Zon-op-dak, een meervoudig ruimtegebruik en de Regionale Structuurvisie Warmte).

B. Nieuwe ontwikkelingen beïnvloeden de voortgang van de transitie

Energiecrisis

De energietransitie wordt sterk beïnvloed door ontwikkelingen binnen en buiten de regio. De energiecrisis en de focus op het terugdringen van het aardgasgebruik heeft geleid tot een verschuiving van prioriteiten bij de verschillende RES-partners. De nadruk is sterk komen te liggen op het bestrijden van de energiearmoede, het voorbereiden en uitvoeren van besparings- en isolatieprogramma's en de warmtetransitie in bredere zin. Ook voor Eijsden-Margraten hebben we afgelopen jaar ons gefocust op bovengenoemde/voorliggende problematiek.

Een tweede andere belangrijke ontwikkeling is de toenemende druk op de beschikbare ruimte, waardoor ruimte voor het energiesysteem van de toekomst meer en meer moet concurreren met andere opgaves. Zoals het behoud van de kwaliteit van natuur en landschap, ruimte voor water, het circulair maken van de economie en de transitie van het landelijk gebied.

Project Einsteintelecoop

Een potentiële nieuwe ruimtelijk opgave voor Zuid-Limburg is de mogelijke komst van de Einstein Telescoop. De landelijke en provinciale overheden ondersteunen dit project met financiële middelen. Dit omdat dit project een kans kan zijn voor toepassing van hoogwaardige technologie en stimulering van de lokale economie en arbeidsmarkt in Zuid-Limburg. Het is nog niet zeker dat de Einstein Telescoop daadwerkelijk hier in het grensgebied 'Euregio Maas-Rijn', gebouwd kan en gaat worden. Onderzoekers, bedrijven en overheden in Nederland, België en Duitsland verkennen op dit moment samen de mogelijkheden. Ook wordt gewerkt aan een bidbook om de technische, organisatorische en financiële haalbaarheid aan te tonen.

Ook Sardinië (Italië) heeft zich kandidaat gesteld voor huisvesting van de Einstein Telescoop en werkt momenteel ook aan een haalbaarheidsstudie. Er wordt daarnaast rekening mee gehouden dat ook het Duitse Saksen zich nog meldt als derde kandidaat om de Einstein Telescoop te willen bouwen.

Rond 2025 besluit een internationaal panel waar de Einstein Telescoop wordt gebouwd.

Door deze keuze is het op dit moment niet mogelijk om in deze omgeving windmolens te plaatsen. Hierdoor stagneert wind op land in de Parkstad regio, omdat de trillingen van de windmolens een negatief effect hebben op de onderzoeklocatie. Voor Eijsden-Margraten is gebleken dat wind in het Heuvelland, dit ter bescherming van het unieke landschap, niet tot de mogelijkheden behoort.

C. Infrastructuur van het netwerkbeheerders

De energietransitie vraagt om grote aanpassingen (uitbreiding en verzwaring) van de infrastructuur met name als het gaat om elektriciteit. Het elektriciteitsnetwerk is door netbeheerder TenneT en Enexis tijdelijk op slot gezet. Overheden (landelijk) en netbeheerders werken inmiddels hard aan het versnellen van de realisatie van een toekomstbestendige infrastructuur. Maar voorsnog is de netcongestie een belangrijke vertragende factor voor de realisatie van de RES-ambities. Het toekomstbestendig

.banholt
.bemelen
.cadier en keer
.eckelrade
.eijsden
.gronsveld
.margraten
.mariadorp
.mesch
.mheer
.noorbeek
.oost-maarland
.rijckholt
.scheulder
.st. geertruid

BLOESEM VAN HET ZUIDEN

maken van de infrastructuur, heeft tijd nodig en vraagt hierbij ook een landelijk beleid om hiermee door te gaan. Een van de consequenties hiervan zou kunnen zijn, dat bedrijven geen aansluiting meer krijgen op korte termijn.

Wat betekent het bovenstaande voor de voortgang

A. Grootschalige duurzame opwekking elektriciteit blijft achter

De genoemde ontwikkelingen zorgen voor een vertraging op het gebied van wind op land voor de Parkstad regio. Dit heeft direct ook consequenties voor de te behalen doelstellingen in RES ZL voor 2030. Voor onze regio (Heuvelland) is de provincie terughoudend voor zon op land inzake landbouwgronden. Dat betekent dat we alleen nog zon op dak hebben om aan de doelstellingen te voldoen voor 2020. We behalen met zon op dak 70% voor Zuid-Limburg van onze opgave tot 2030. We zullen gezamenlijk met de regio op zoek moeten gaan voor de invulling van de resterende 30% om onze doelstellingen te behalen. Hierop gaan we het komend jaar op in zetten.

B. Regionale Structuurvisie Warmte

In het kader van de Regionale Structuurvisie Warmte is de warmtevraag en het warmteaanbod in de regio in beeld gebracht. Aansluitend hierop zijn studies uitgevoerd naar o.a. de inzet van de beschikbare restwarmte van Chemelot en de impact van de elektrificatie van de warmtevraag op het regionaal elektriciteitsnet.

De studies gericht op restwarmte van Chemelot heeft ertoe geleid dat tien gemeenten (Beek, Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Sittard-Geleen en Stein) samen met de Provincie werken aan de uitvoering van het procesplan Warmtenet Zuid-Limburg (WZL). Het doel van dit WZL-proces is het organiseren van de benodigde uitvoeringskracht, kennis en kunde om een regionaal warmtenet te kunnen realiseren tussen 2030-2050. In potentie zou dit warmtenet 70.000 tot 130.000 woningen kunnen voorzien van warmte. Het proces rond de WZL is een goed voorbeeld van de versterking van de energiesamenwerking in Zuid-Limburg. Voor Eijsden-Margraten is het gezien de fysieke afstand geen optie om op dit warmtenet aan te sluiten. Hiervoor dienen we op zoek te gaan naar lokale alternatieven voor de opwek.

In dit licht wordt in Eijsden-Margraten onderzoek verricht naar de inzet van aqua-thermie en loopt er een onderzoek rond groen gas. Deze onderzoeken zijn nog niet afgerond.

C. Opwek Energie op Rijksgronden (OER)

In veel RES-regio's ligt grond van de Rijksoverheid. Het programma Opwek Energie op Rijksgrond (OER) helpt de 30 Regionale Energiestrategie (RES) regio's in Nederland bij hun opdracht om 35 TWh duurzame energie op land op te wekken in 2030. De RES-regio Zuid-Limburg is in een eerdere uitvraag positief gehonoreerd voor deelname aan dit traject. Recent is gestart met een analyse waarbij de mogelijke geschikte terreinen langs de wegen in Zuid-Limburg in kaart zijn gebracht. De voorverkenning door het Rijk is uitgevoerd. De rapportage van de voorverkenning is nog niet beschikbaar.

Aan de hand van deze rapportage, maken wij als Eijsden-Margraten de afweging wat de mogelijkheden zijn in Eijsden-Margraten.

Vervolg RES-ZL

De voortgangsrapportage (bijgevoegd bij deze informatiebrief als bijlage 1) is door de stuurgroep RES ZL geaccordeerd. Deze wordt vervolgens voor kennisgeving toegestuurd aan de colleges en de raden van de gemeenten in Zuid-Limburg, Gedeputeerde Staten en het Dagelijks Bestuur van het Waterschap Limburg.

Uit de voortgangsrapportage en het bovengenoemde blijkt dat we de komende jaren nog een aantal opgaven hebben rondom de energie en warmtetransitie voor Zuid-Limburg.

Met de programmamanager van RES-ZL willen we u als raad in het tweede kwartaal van dit jaar in een themasessie meenemen in de opgaves waar we voor staan tot 2030 en wat wij als gemeente Eijsden-Margraten hierin kunnen betekenen.

.banholt

.bemelen

.cadier en keer

.eckelrade

.eijsden

.gronsveld

.margraten

.mariadorp

.mesch

.mheer

.noorbeek

.oost-maarland

.rijckholt

.scheulder

.st. geertruid

BLOESEM VAN HET ZUIDEN

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Eijsden-Margraten,
Waarnemend De burgemeester,
gemeentesecretaris,

